

ABONAMENTUL:

AN 3 COR. 20 FIL.

1/2 " 1 " 60 "

1/4 " — 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

1/2 " 3 "

— 0 —

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, în alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvașul

Sr. k. u. moll

INSERȚIUNILE

se plătesc după mări-
 rea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor și redactor resp.: PETRU P. BARIȚIU

Apare în fiecare Sâmbătă

Intemeietorul foi: Dr. E. DĂIANU

„Răvașul” — Revistă.

În anul al 5-lea a vieții sale, »Răvașul« se va înfățișa într-o haină nouă. Numărul acesta ce-l din urmă pe anul 1906 este tot odată și număr de încheiere pentru epoca formatului de ziar. »Răvașul« s'a pornit cu gândul de a fi un ziar săptămânal pentru țerani și conducătorii lor firești, preoți și învățători. Cât pentru noi, redactorii foi am făcut tot ce s'a putut pentru a răspunde acestei meniri. Ne-am scoborit cu gândul la mizeriile vieții straturilor largi ale poporului nostru și le-am frământat în limba frumoasă poporală. Ideile de căpetenie ale vieții maselor ne-au fost călăuze și așezămintele acestei vieți: biserică și școala — în care viază limba și credința noastră — acestea au fost preocupările noastre.

Imprejurările înse — de ce să punem vina pe oameni? — împrejurările zicem n'au fost priincioase gândului nostru. Foia n'a străbătut în straturile țerănimii noastre, adecă n'a străbătut în măsura dorită și așteptată de noi. Preoțimea noastră nu a înțeles lipsa și folosul de a lăți foia aceasta în cercurile unde se vîră ideile resturnătoare, socialismul și nihilismul modern, care înseamnă traiul pur vegetal și animal, fără nici o legătură cu tradițiile noastre, și fără nici o considerație la menirea neamului nostru.

Poate ca preoțimea noastră bună să-și dea mai bine samă pe viitor de acest lucru. Noi nu desperăm, nici nu ne facem iluzii, nădăjduim și ne facem datorința. Desvoltarea ce a luat-o însă foia în cursul celor patru ani, precum și faptul că de terenul politic, pentru motive cunoscute, ne-am depărtat și ne vom ținea departe și pe viitor, câtă vreme direcțiunile de azi vor dăinui, — ne indică dela sine, ca să dăm foi și formatul ce corespunde mai bine caracterului ei de *organ cultural*. Cu numărul viitor »Răvașul« va apărea deci în forma de revistă, a »Neamului Românesc«, păstrând înse caracterul seu și principiile sale cele vechi. Fiecare număr va avea 16 pagini mari, și va cuprinde, ca și până acum, pe lângă articoli de literatură, cultură și chiar de politică, informațiuni bogate de pe întreg tărâmul vieții publice. Nu eschidem deci chiar nimic din cele ce publicăm până acum, voim însă ca prin forma cea nouă de broșurică, să dăm un caracter mai trainic, mai cu temei, și mai solid întregului material, ce aspiră să apară în »Răvașul«. Prețul de abonament, în urmare, se va ridica, la 6 cor. pe an (8 cor. pentru străinătate) dar și astfel »Răvașul« rămâne cea mai ieftină revistă românească, cum a fost și până acum cea mai ieftină foaie.

Iar în ce privește cuprinsul bun, variat, și actual, despre aceasta, pe lângă vechii colaboratori, ne garantează pre-

țioșii noi colaboratori cu cari cetitorii vor face în curând cunoștință.

Nou abonament la »Răvașul«.

Cu 1 Ian. n. 1907 »Răvașul« revistă ilustrată, deschide abonament nou.

Pe 1 an (52 numeri de câte 16 pag.) 6 cor.

Pe 1/2 an (26 » » » » ») 3 »

Revista se va trimite exclusiv numai celor ce trimit abonamentul înainte.

Cluj (Jókai-u. 6.) 28 Dec. n. 1906.

Administrația revistei »Răvașul«.

Crestături.

— Cea ce se petrece în Franția, își produce efectul la noi în țară, ca și ori unde. Jidanii și francmasonii nostri cei »culți«, cari totdeauna lucră mână'n mână, sunt mai îndrăzneți decât mai înainte; în schimb înse și catolicii, pare că s'ar scutura din șovinismul care i-a cuprins și pe ei, mai puternic ca pe ceilalți compatrioți. Ei frăsar la gândul, că lupta pornită în Franția ar putea să se repețească — ca ori ce comedie sau tragedie franceză — și pe scena vieții publice dela noi. Trezirea aceasta a catolicilor ar fi timpul să se facă. E un fapt din cele mai necreștinești ce se face cu popoarele creștine, și o situație din cele mai false, în care față cu creștinii sunt preferați jidanii. Într'o țeară la a cărei temelie istorică e creștinismul, al cărei prim rege este numărat între sfinți, a cărei coroană este dar dela părintele creștinătății romane, într'o țară, în sfârșit, care se laudă a fi *regnum Marianum* — și prin urmare creștinească prin escelență, — popoarele creștine, să fie socotite ca mai puțin patriotice, și Jidanii pripășiți de pe cine știe unde să aibă toate favorurile unor patrioți de prima clasă, ba să ajungă a stăpâni — azi-mâne — asupra stăpânitorilor înșiși.

Popoarele acestea creștine sunt sincere și spun pe față, că ele »dau Chesariului ce este a Chesariului« adecă dau patriei, ce este a patriei, dar dau și lui D-zeu cea ce este a lui D-zeu. Adecă loiali și devotați cetățeni ai țerii ei nu uită de pietatea cătră părinți și străbuni, de cinstea trecutului, ori cât de întunec, din care D-zeu i-a lăsat să resară, și înțeleg a-și păstra cu dragoste limba, legea, și moșia strămoșească, de care se leagă toată lumea lor sufletească, cultura lor. Popoarele acestea toate de buni, harnici muncitori ai pământului țerii, îngrășat cu sângele și sudorile strămoșilor lor, și de buni cinstitori ai trecutului lor de durere și suferințe, nu înțeleg a se preface și a posă într'un rol de patrioți *ad hoc*, de ocazie, fiindcă patriotismul lor nu e un mijloc de a parveni, nu e o marfă de bun negoț pentru cumpărători nepricepuți, ci înțeleg că patriotismul e o credință sfântă, o tradiție pecetluită cu sângele și sudoarea veacurilor, pe care a-l scoate la bursa pieții în forul murdar al țirgoveților politici, în samnă a-l profana. — Și totuși ce vedem? În loc ca o virtute atât de rară azi, și deci atât de prețioasă, să fie prețuită și cinstită — ea ce vedem: sinceritatea noastră este prigonită, blăstămăția samsarilor și prefăcuților, cari ofer marfă falsă — este prețuită și respălătită. Într'o astfel de situație noi nu ne mai emoționăm, când catolicii trăsăr față cu îndrăzneala jidovească — cum se face în »*Alkotmány*« nr. 11 din Dec. față cu jidoveasca a »Hét« — și când se strigă după ajutor, — că e *periculum in mora*.

»Dacă lăcustele, sau revărsarea de apă ne amenință — zice d. Göröcsöni Dénes în articolul pomenit — se mișcă de apărare toată puterea de stat. Acum (în fața pericolului jidovesc) — nu e vorbă de grâul, de vinul ori de pomelul nostru, ci de fericirea întregii națiuni maghiare — (aci de bună seamă pe noi nu ne înțeleg) e vorbă de binele moral și material al generațiilor, ce vin în urma noastră, e vorba de primejduirea caracterului nostru național și a creștinătății noastre; — să se miște deci puterea de stat și să vedem măsurile de apărare!« — Așa strigă autorul. Dar oare la cine se gândeste: La Kossuth? ori la contele Andrassy, care e preocupat de a apăra țeara de »agitatorii« români? ori la contele Apponyi, care are reputația de mare catolic, și care a cutezat să spună la un loc de strămoare că toată civilizația noastră se întemeiază pe creștinism...? Nici nobilul conte nu are timp pentru de acestea, fiindcă e mai preocupat, cum să lătească limba maghiară între naționalități, decât că cum să întărească, conform firei lor, aceste elemente ale civilizației creștine, față de pu-

hoiul necreștinesc ce se lățește, de sus dela logile francmason, și de jos dela cazarii ce să tot furiază prin straturile cu adevărat patriotice ale popoarelor străjuitoare dela marginile țerii. Inter duos litigantes tot al treilea necreștin se bucură.

— Condeie simbrlașe. Din prilejul scandalului cu »Pop. Român« alui Birăuțiu Burdea, desvălit și în dietă și în presă. *Drapelul* scrie un prim articol în care infierează cinismul frivol al lui Birăuțiu, care acum »ride în pumni — și e liber«. Incheie apoi:

Până acum se știa la noi, că cine nu e destoinic a aduce jertfe n'are ce căuta în tabăra luptătorilor cu condeil.

Acum s'a introdus numai de *scurt timp* școala nouă, care umblă după afaceri și care pentru salvarea afacerilor periclitare e gata să dea în simbrie — irelevant pe câtă vreme — arma de luptă.

Acesta e un simptom îngrijitor, care ne deschide o priveliște de tot tristă, mai ales că aici e vorbă tocmai de presa menită a fi dată în mâna poporului nostru, care până acum avea încredere neclintită în scrisorile foilor noastre.

În fața mării primejdii de a pierde încrederea firească ce o are poporul în conducătorii firești ai poporului ar fi un păcat, dacă am trece la ordinea zilei peste morala desvăliirilor senzaționale în legătură cu cumpărarea ziarului »Poporului român«.

Aici nu mai putem sta cu mâinile în sin, nu mai putem fi conduși de considerante laterale, ci trebuie să ne cerne corpul ziaristic pentru a nu mai fi expuși la asemenea scandale ucigașe pentru bunele moravuri, căci la caz contrar ne vom pomeni că nu numai în sus ci și în jos suntem pe întreaga linie cu desăvârșire compromițați. — E ceasul ultim.

După o sută de ani.

(Urmare și fine.)

Între lucrurile de preț ale bisericeii mai este unul vechiu, și totuși nou, căci numai acum la reparare s'a aflat: O peatră ca de 70 cm. înaltă și 50 lată, pe care e sculptată frumos, în cadre aurite, o emblemă familiară de nobilitate. Peatra s'a găsit acum, când cu reparația, sub treptele turnului, ca îngropată între niște sfărmituri de țiglă și cărămide, și scoasă la lumină, spre plăcută surprindere a tuturor, a fost socotită vrednică a se așeza în perețele bisericeii, sub o fereastră oarbă de asupra ușei ce duce din parclis (sacristie) în biserică.

Pe aceasta icoană de peatră se vede cioplit un coif de cavaler medieval împodobit cu două pene bogate, una în dreapta, colorată roșu, alta în stânga colorată albastru. Sub coif e un leu mândru, ce stă în picioarele din dărâpt, ținând cu piciorul drept dinainte o sabie, în vârful căreia este așezat, ca în țepă, un cap de om, după figură Turc. De asupra coifului e un porumb suriu, ținând în cioc o ramură verde de oliv.

Emblema cu semnele ei pare a cuprinde o poveste războinică sângeroasă, care s'a sfârșit cu pace. Eroul cutare a luptat vitejește cu Turcii, a tăiat mulți, poate și un șef al Turcilor, și astfel determinând lupta i-a silit la pace și pentru aceasta faptă i-s'a dat nobilitatea.

Emblema aceasta este emblema familiei Bobb. Se vede apriat din faptul, că pe tabla cu inscripție criptogramă, așezată sub cor, între insigniile episcopiești ale lui Bobb e pusă și o mână cu sabia, în care e înfipt un cap de Turc, simbolul principal din emblemă

Se pare, că aceasta peatră ar fi fost destinată ca dintru început să cuprindă locul celei cu inscripție, și cine știe din ce pricină a fost lăsată la o parte și înlocuită cu aceea care avea caracter mai episcopesc. Dar cum că ea a fost pregătită de aceeași mână, din aceeași peatră, de Baci, și cu menirea de a fi pentru biserica din Cluj, este evident pentru ori cine le vede și le asemănă la olaltă.

S'a făcut deci foarte bine, că măcar după o sută de ani s'a așezat și aceasta tablă prețioasă, ca lucrare și ca relicvie istorică, în părete spre a se păstra cu grije, cum din întâmplare și fără deosebită grije s'a păstrat neatinsă, și neștiută, până acum.

Eșind din bisericuța lui Bobb la dreapta suntem în strada »Kismester«, prin care în 2 minute ajungem în piața cea mare, alui Matia. Dar de dăm la stânga eșim în curtea casei parohiale și îndată ne surprinde ambitul lung, umbrit și cam întunecos al caselor parohiale, ambit proptit pe 14 pilastri puternici.

Casa e veche. Se vede la cea dintâi privire. Coperișul neproporționat de mare și înalt față cu trupul zidirei ne arată vechimea de 2—300 ani. Astfel de case sunt rare acum și în Cluj, și se văd numai prin stradele cele mai vechi ale orașului prin »Király u.«, »Farkas n.« și »Óvár«. Tipul acestor case se mai zărește azi numai prin satele săsești.

Îndată la începutul ambitului cum mergi dela biserică este un cuartir cu 2 camere și o mică cuilină, care este cuartir capelanului.

Oare când aci se adăpostea casina română. Ea este despărțită încâtva de restul caselor printr'o intrare prețipoșe, ce se face la pivnițe.

Urmează apoi școala, cu 2 ferestri și o ușe cu geam cătră ambit. Este scundă și puțin luminoasă. S'au tăiat 2 ferestri și în boltitură, și s'au făcut canale de lumină prin coperiș, ca să străbată zarea din sus, dar cu foarte puțin efect.

De la localul așa de puțin corespunzător al școlii, spre strada cărbunariilor, azi Jokai utcza, mai sunt vr'o 7 încăperi, în vechea casă. Toate acestea sunt menite de locuință pe seama parohului, protopop al districtului. Ele însă nu mai corespund unei locuințe sănătoase. Umezeala pereților, lipsa de lumină, părăgînirea întregului le fac nepotrivite, și actualul paroh de doi ani și mai bine a fost silit să-si caute, pe cheltuiala sa un alt cuartir corespunzător, rezervându-și din cele două camere de cătră stradă, — cari sunt cevași mai de seamă — una pentru cancelarie, ear alta a cedat'o de locuință capelanului, al cărui cuartir e și mai puțin sănătos. Restul camerelor e folosit azi spre alte scopuri. Într'una e arhivul protopopesc și biblioteca tractului; alta e un fel de magazin de cărți noue. Celuia, cu cele două camere mici de lângă ea, slugește acum mesei studenților români, întemeiată de »Economul«, care o susține din contribuiri benevole. Douăzeci și câțiva de studenți români își iau acolo prânzul, sub chipul aceluia Ioan F. Negruțiu, care a fost timp îndelungat, în anii cei mai viforoși, 1848—9, protopop în Cluj, și al cărui singur portret, lucrat în ulei, se păstrează la vechea reședință protopopească.

Astăzi starea acestor case e strigătoare, nu la cer, dar la oamenii chemați să o îndrepte. Tencuiala de var se despoaie, pereții sbeuți de umezeală

o mai țin. Stâlpii cei 14, cari stau în șir, ca niște străgeri medievali, sunt greu răniți, și boltiturile de asupra lor crepate amenință să se desfacă și prăbușească. De acea au trebuit să fie propite și boltiturile casei, când s'a reparat biserica.

Proptele acestea însă sunt de azi pe mâne. Rana legată trebuie operată radical și operațiunea se chiamă zidire. Locul e bun, prețios, bine așezat, într'o stradă ce leagă piața cu clinicele, și foarte aproape și de piață. E plănuită o casă cu 2 etajuri cătră stradă, și în curte un edificiu pentru școală și locuință preotească. De peste un an se pregătește aceasta lucrare, pentru a cărei întreprindere chiar în aceste zile s'a publicat licitațiune minuendă.

Dee D-zeu sfântul, ca pe anul viitor să putem da în aceasta foaie — ce se va înnoi și ea — chipul nouelor case a vechii biseci din Cluj!

Dr. E. Dăianu.

Consistor plenar în Oradea-mare.

Prea Sfințitul Domn Episcop Dr. Demetriu Radu a chemat la reședința sa pe ziua de 24 l. c. pe toți archidiaconii și asesorii consistoriali din dieceză, ca împreună să se sfătuiască asupra unor cauze mai însemnate ale clerului și popoului credincios.

Cei chemați — lamura clerului — văzând cum în trecerea vremii cresc și se înmulțesc lipsurile, au ascultat cu drag glasul Părintelui zelos și afară de trei s'au prezentat toți la consistorul plenar.

Ziua întâie.

După ce s'a săvârșit sf. liturgie în biserica catedrală, P. S. Domn Episcop în ființa de față a canonicilor și a lor 30 asesori, prin o avântată cuvântare, predată cu o evlavioasă înălțare sufletească, deschide ședința consistorială în sala cea mare a bibliotecii din splendida sa reședință.

După deschidere cinci asesori consistoriali, denumiți mai de curând, pun jurământul îndatnat. P. S. Domnul Episcop vestește consistorului, că Sfinția Sa Patriarhul Romei, Papa Piu al X. fiind mai nainte înștiințat despre acest consistor plenar, trimite a sa binecuvântare apostolică. Vestea este primită cu aclamațiuni. Se hotărăște apoi a se trimite Maiestății Sale Împăratului și Regelui Apostolic o depeșă, în care se exprimă omagiile clerului și a diecesei întregi ca săm de alipire și neclintită fidelitate față de Înaltul Tron.

Se face apoi publicarea decretelor Conciliului provincial al treilea al Provinciei bisericesti gr.-cat. de Alba-lulia și Făgăraș ținut la anul 1900 în Blaj.

Din aceste decrete Ilustritatea Sa D. Episcop ține a remarca între altele decretul, prin care părinții aceluia sinod provincial își exprimă alipirea neclintită cătră ritul nostru oriental după a sa puritate, cătră așezemintele provinciei noastre metropolitane și în deosebi cătră autonomia adecă independența ei dela jurisdicțiunea ori cărei alte provincie bisericesti, atârând ea imediat numai dela sfântul Scaun apostolic al Romei.

Proiect pentru modificarea statutelor Fondului viduo-orfanal. Ilustritatea Sa D. Episcop văzând lipsurile, cu cari zilnic au de a se lupta văduvele și orfanii de preoți diecesani, încă în luna Februarie 1906 a aflat de bine a supune acest proiect, mai nainte de a-l stabili, deliberării clerului diecesan, care l'a și desbătut în conferințele districtuale.

Dorințele clerului toate au fost resumate de referentul Ioan Genț și în aees mod au fost predate și expuse statutele spre desbatere în consistor. Era acesta o arzătoare nevoie a clerului diecesan. Dela anul 1885 fondul era în stagnare și pensiunea ori mai bine zis ajutorul văeuvelor și orfanilor de preoți diecesan insuficient față cu recerințele timpului de azi. După revidierea statutelor s'a ameliorat ajutorul, el drept, că nu cu mult, dar de început să fie de ajuns cu atât mai vărtos, că pe aceasta cale este asigurată și sporirea fondului.

În trecut, fiecare preot diecesan plătea la fondul viduo-orfanal o taxă anuală de 12 cor.; în viitor începând dela 1 Ianuarie 1907 contribuția va fi de câte 3 % după venitul conscriș la congruă și după ajutorul de stat ce se dă ca fr tregire la congruă. Mai vine ca adaus la aceste contribuiri un ajutor anual oferit de Episcopul diecesan, venitele intercalare pe timpul vacanței scaunului episcopesc și a stălelor canonici. A-

ceste sunt izvoarele fondului. S'a adus și decisiunea, ca pe viitor în fiecare an se va face o dare de samă despre starea fondului și aceasta se va aduce la cunoștința clerului diecesan.

Ședința de dimineață s'a ținut până la oarele 2. După amezăzi, când P. S. Episcop a invitat la masă pe toți asesorii, asemenea și după ședința de după amezăzi, care a durat până la oarele 7 sara.

Ziua a doua.

Dimineața la oarele 9 după terminarea sf. slujbe d-zeești Ilustritatea Sa Domnul Episcop în prezența membrilor capitulari și a asesoriilor, cari au luat parte la ședința în ziua precedentă, după chemarea ajutorului Duhului sfânt, deschide ședința a III.-a a consistoriului plenar.

Statutele fondului de ajutorare a preoților deficienți aparținători diecesei gr.-cat. de Oradea-mare.

În scopul ajutorării preoților diecesani ajunsți la neputință cu o pensiune anuală permanentă, servesc două fonduri: unul numit »dotational«, altul »Papp-Szilágyian«.

Statutele acestor două fonduri după o discuțiune și desbatere mai largă, la care iau parte mai mulți asesori, s'au cuprins în 24 paragrafi, în înțelesul cărora tuturor preoților neputincioși, sau îmbătrâniți în slujba diecesei li-se vor da ajutoare anuale de 600—1000 cor. după anii de serviciu.

Chestia cu primirea ajutorului pentru gimnasiul din Beiuș.

P. S. D. Episcop desfășură demersurile făcute la înaltul guvern în aceasta cauză, expune și motivele pentru cari a primit ajutorul oferit; a făcut-o însă aceasta după ce a cerut mai întâi sfatul și opinia l. P. S. Domn Metropolit. Între motivele ponderoase, cari au îndemnat pe Ven. Ordinariat să primească acest ajutor țin a releva: a) că profesorii dela gimnasiu din plata de 2000 cor. la an nu pot să subsiste; b) gimnasiul din Beiuș dela anul 1853 avea din fondul studiilor un ajutor anual de 3706 fl. care în anul 1887 s'a sistat; c) deoarece soartea profesorilor din zi în zi era tot mai grea s'au deschis pertractări în direcțiunea, ca plata profesorilor să se reguleze pe baza art. XXX, de lege din 1883, însă condițiunile de cari ar depinde ajutorul de stat contemplant în acea lege nu s'au putut primi, dreptce ulterioarele pertractări s'au sistat; d) procedura referitoare la disciplinarea provăzută în regulamentul ministerial este identică cu aceea, care s'a practizat și până aci la gimnasiul din Beiuș. Întru cât chiar conform literilor fundamentale (§. 10), gimnasiul este așezat sub inspectiunea nemijlocită a forurilor scolastice superioare regnicolare. Pe baza acestor motive, precum și din considerațiune, că de presente nu numai preoții, dar chiar și membrii Capitlului primesc ajutoare din visteria statului, la care și de altcum noi cu toții contribuim cu sume destul de considerabile. Prin urmare s'a decis și în faptă s'a pus primirea acestui ajutor oferit, ceea ce consistorul plenar aprobă și primește.

Deși P. S. Domnul Episcop face cunoscut asesoriilor, că urgitând la locurile competente regularea congruei preotești, aceea pentru anul 1908 i-s'a promis totuși, s'a făcut propunerea unanim primită, că Guvernul diecesan să întrevină la ministerul cultelor pentru regularea cât se poate mai urgentă a congruei preotești.

A zis'o Sfântul Ioan Gură de aur, că precum sunt preoții așa sunt și popoarele. Adevărul acesta are mai mare valoare ca ori când azi când este așa de mare nevoie de a reforma, de a îndrepta și scuti poporul de răutățile și slăbiciunile timpului; drept acea ca cel mai bun mijloc pentru cultivarea și creșterea popoului în simț religios și moral este catechisarea în școală, cea ce cu multă căldură s'a recomandat și sfătuit în acest plenar consistor asesoriilor, cari sunt reprezentanții districtelor protopopești. Vă zic și eu la acest loc vouă fraților preoți: nu concredeți catechisarea în școală învățătorilor, ci îndepliniți-o voi în totdeuna cu voie și bucurie. Sunt convins, că acei preoți, cari au simț pentru popor o și fac aceasta.

Cu mare îngrijorare părintască pentru binele și fericirea popoului a recomandat în acest consistor plenar zelosul Arhiepiscop asesoriilor prezenți așa numitele misiuni populare. Să speră, că toți acei preoți, cari cunosc și știu, că ce mare putere are cuvântul și cari cunosc și știu, că ce impresii puternice lasă în misiunile creștinilor exemplul bun, vor asculta și urma glasul Părintelui Arhiepiscop în totdeuna, și în deosebi atunci când li cheamă și îndeamnă la misiuni populare.

S'au mai desbătut unele lucruri referitoare la adunările trictuali protopopești, cari s'ar putea ține și de două-ori la an: primăvara și toamna, și în deosebi aici s'ar putea discuta și desbate chestiunile școlare: plata învățătorilor, cărțile didactice și relațiunile dintre preoți și învățători cari nu e bine ca să fie încordate, ci totdeuna

să fie cât se poate mai bune. Ordinariatul diecezan în totdeauna primește cu dragoste și plăcere referatele despre discuțiile și debaterile din conferențele protopopești.

Sedința III. s'a terminat la oarele 2 după amiază între urări călduroase de »să trăiască« Episcopul.

A doua zi în tocmai ca în ziua precedentă toți asesorii, împreună cu 8 inteligenți civili au fost oaspeții Episcopului.

Sub decursul mesei Ilustritatea Sa D-l Episcop într'un toast prelat cu o vervă oratorică și cu o însuflețire părintească expune pe scurt toate cele indeplinite în cursul alor trei ședințe, și își exprimă a sa durere, că ținând cont de cruda realitate, acum de odată mai mult nu s'a putut face; să fie însă aceste ca un început de bun augur pentru viitor. Promite, că cu timpul se vor împlini toate datorințele clerului, cari în tocmai sunt și ale sale. — Incheie pofind sărbători ferice, implorând asupra celor de față și asupra familiilor lor darul Domnului, »care dacă cu noi este, nime nu poate fi în contra noastră«.

Domnul preposit *Dr. Augustin Lauran* cu cuvinte frumoase în numele său și al clerului aduce prin osul sentimentelor de mulțumită Ilustrimului Domn Arhiepiscop și îi — poștește dela Domnul deplină sănătate întru mulți ani.

Archidiaconul *George Șuta* prin asemănarea binepotrivită cu împăratul din poveste, dela care supușii se așteptau, ca și în timpul nopții să vegheze asupra averii și vieții lor, își exprimă nemărginita sa bucurie văzând, cum Părintele Episcop într'una veghiaza asupra clerului și cum are la inima sa clerul, văduvele și orfanii din dieceza.

Veteranul academician *Iosif Vulcan* zice, că deși a avut propusul de a nu grăi, totuși nu se poate reține, și anume din motivul, că într'atâta l'a însuflețit și frapat vorbirea Ilustrului Domu Episcop, că se simte întinerit. Remarcă apoi rolul ce au avut în viața poporului românesc atâți bărbați literați eșiți din sinul bisericii gr.-cat. române, zice, că menirea clerului acestei de D-zeu binecuvântate diecese este, ca pășind în urmele bărbaților pomeniți, cu zel și însuflețire să meargă în totdeauna în fruntea poporului.

Fiind unii dintre asesorii membrii ai forului de revisie diecezan, al așa numitului exactorat, în ședința a treia s'au constituit comisiunile pentru revidarea socotelor a fondurilor și peste tot a averii diecezane. Acei asesorii rămân vre-o 2—3 zile în centru, ca să-și facă datoria de membrii ai exactoratului diecezan.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru biserica cea nouă din Cluj.

Din prilejul sărbătorilor mari, a Crăciunului și anului nou, punem iarăși în binevoitoarea atențiune a tuturor altarul bisericii celei noue, ce va să fie în Cluj. În locul darurilor deșerte și a gratulărilor devenite banale, fiecare creștin bun face o jertfă bineplăcută pe acest altar al credinței și cultivei, menit să ne înalte înaintea lui D-zeu și a oamenilor.

Au mai binevoit a dăru:

356. Maria Elisabeta Pioraș, inv. în Rodna veche, 1 cor.

357. George Farago, notar pens. Cluj, 10 cor. D-zeu să le respătească!

Pentru repararea bisericii:

Au mai binevoit a dăru:

D. George Farago, not. pens. ajutor 5 cor.

Dr. Victor Poruțiu, avocat, taxa pe 1905—9 și ajutor, la olaltă 30 cor.

Total 35 cor.

Copiii săraci de crăciun.

Un codru de brazi au resărit în curtea bisericii și a școlii noastre din Cluj. Câți s'au scoborât cu »feteleși« de brazi de la munte, din prilejul sărbătorilor catolice, și nu i-au putut cheltui, ni i-au adus noue, să facem pom copiii săraci dela școala noastră. Și au dispărut păreții goi, stricați, crepați ai învechitelor zidiri. Și o sălăhă mândră verde a învescut totul.

Pomi avem deci destui, numai daruri să fie, ca să-i încărcăm, spre bucuria copiilor dela școala noastră, cari toți sunt săraci dar buni

Suma colectată 14. cor. 20 fil.

Au mai dăruit:

Ioan Borza, din Cluj, 1 cor.

Ioan Körösi Crișan, curator, 2 cor.

Costan Tămaș, curator, 1 cor.

Gheorge Farago, not. în pens. 5 cor.

Ioan Pop, din Dalos u. nr 19. 1 cor.

Total: 24 cor. 20 fil.

— **Nou canonic în Oradea-mare**, Prin moartea fie iertatului canonic Juhász devenind vacant un stal de canonic în Capitulul gr.-cat. din Oradea-mare, au fost înaintați în graduri dini

canonici Moise Nyeș, rectorul seminariului leopoldin și Ioan Butean, directorul gimnasiului din Beiuș, și în stalul de cancelar a fost numit, ca nou membru al veneratului capitolu d-l *Dr. Florian Stan*, profesor de gimnasiu la Beiuș, binecunoscut în toate părțile ca profesor harnic și om deschis. Bărbat în puterea vieții, născut la 1857 în Legești-vechea din Sătmar, în noul canonic capitolul orădan a câștigat o forță nouă întru buna administrare a dieceei.

— **In presa noastră** anul nou va aduce mai multe noutăți. »Orizontul« din Cluj încețază, încheiându-și lucrarea de un an cu un număr bogat. »Revista politică și literară« din Blaj se va întări. La Sibiu vor apărea două noue reviste: una pedagogică »Vatra școlară« condusă de Dr. Span, și una teologică, condusă de d-l Dr. Nic. Bălan, prof. seminarial. De a »Asociațiunii« nu se aude nimic. E vorba să apară și în Cluj ori Gherla o revistă școlară. Peste toate un ziar zilnic va apărea în Budapesta, ca organ al deputaților români. Mai mulți colaboratori au fost angajați la acest ziar, între cari d-l Aug. Paul, fost colaborator al »Gazetei Transilvaniei« și Vas. E. Moldovan fost redactor al »Orizontului« apus.

— **In Serețel și Galați** s'au ținut Duminecă, 16 Dec. prelegeri economice, sub presiul dlui Dr. Tripou, direct desp. Bistrița al »Astrei«. Dl învățător Gavr. Hordovan din Bileac a vorbit despre cultivarea pomilor. În amândouă comunele s'au făcut pași serioși pentru îmbrătoșarea acestei rodnice și dulci economii.

— † **Niculae Ionaș**. Anunțăm cu multă durere moartea preaiubitului nostru Niculae Ionaș, profesor de cant în pensiune, întâmplată azi la 11 1/4 oare înainte de amiază, în vârstă de 64 ani. În mormântarea i-se va face Mercuri în 26 Dec. la 2 oare după amiază în cimiteriul comun din Blaj. În veci amintirea lui! Blaj, în 24 Dec. 1906. În numele rudeniilor: Niculae Brânzău, prof. Pitești.

— **In Turda** se va da concert urmat de dans, aranjat de reuniunea de cântări a bisericii române, Marți în 26 Dec. st. v. 1906 (a doua zi de Crăciun) în sala cea mare a otelului Europa. Venitul e destinat bibliotecii școlare. Inceputul concertului la 7 1/2 oare sara precis. Suprasolvirile marinimoase se primeșc cu mulțumită și sunt a se trimite pe adresa d-lui Iosif Urcan, episcop-cassar Turda.

— **Numeri vorbitori**. La universitatea din Budapesta au fost în anul trecut 6068 stud. între cari 2614 romano-catolici; 2093 ovrei, 300 gr.-cat. și gr.-or., 1053 er. ref. uniț. La facultatea de medicină ovrei i au fost în majoritate absolută. Chestiunna sionismului e aproape de resolvare.

— **Dl Nic. Drăganu**, profes. la gimnas. din Năsăud a fost promovat la universitatea din Budapesta doctoc în filosofie, pe temeiul lucrării sale filologice: »A román szöszetel«. (Despre compunerea cuvintelor în limba română).

— **De mașina de sburat** a unui Maghiar publică laude, din Paris, unele foi ungurești E vorbă de dl Traian Vuia, care e Român lugojan.

— **In Craiova** s'au pornit mari mișcări antisemite. Duminecă, 17 Dec. v. d-l Iorga va ținea o conferință în Craiova.

— **D. Drăghicescu** prof. univ. a ținut Joia trecută o conferință la Ateneu, în București, despre *Naționalism și democrație*.

— **S'a publicat** licitație minuendă pe 22 Ian. n. 1907 pentru darea de zidirea școlii și caselor noue a bisericii din Cluj. Prețul preliminar pentru școală e 40,000, ear pentru casă 90 de mii. Condițiunile de licitare și preliminar de spese se pot căpăta la cancelaria parochială (Jokai u. 6.) pentru 10 cor. Avis întreprinzătorilor.

— **Corul tinerimei româna din Jernotfaia**. va da un concert împreună cu teatru și declamări, în 8 Ianuar s. n. 1907 (a 2 zi de Crăciun. în sala cea mare a hotelului (Balhaus) din Reghinul-Săsesc, sub conducerea inv. Alexandru Moldovan) Venitul este destinat în favorul școlii gr.-cat. ce se va edifica în Jernotfaia. Inceputul la 8 oare sara. Arion M. Popa, presedinte. Ioan Moldovan, controlor. Ioan P. Chinezu, v. presedinte. George Bogdan, controlor. George Moldovan, cassar. Prețul de intrare: Loge 10 cor., loc I. 2 cor., loc II. 1 cor. 60 fil, loc III. 1 cor. 1 20 fil, loc de stat 1 cor., Galeria 60 fil.

— **Imperatul Wilhelm** al Germaniei a însărcinat două delegațiuni de înalți oficeri, din I. reg. de artilerie din gardă și al 9-lea reg. de dragoni, ca să felicite pe Regele Carol al României, la plinirea alor 50 ani de când a intrat în armată. Delegațiile vor fi primite Marți, la 1 Ian. n. în București. Se zice, că la primăvara însuși împăratul va cerceta pe regele Carol la București,

MAI NOU

Din Franca.

Lupta declarată bisericii de guvernul francez se continuă în felul, în care s'a pornit.

Statul despoaie, biserica suferă și protestează. Toți episcopii au părăsit reședințele lor vechi și toate seminariile s'au împraștiate. Episcopii înaintează guvernului proteste, în cari arată originea bisericească a reședințelor luate, și declară faptele guvernului drept furturi și despoieri.

Mai mulți preoți au fost pedepsiți pentru că au ținut liturgie, fără voia poliției, mulți au fost citați la judecată, dar în urmă li-s'a comunicat, că citațiile se revoacă. Biserica desfășură o rezistență, care din ce în ce va impune. Episcopii se poartă brav, stând tot în fruntea mișcărilor și luând asupra lor toate răspunderile pentru »delictele« comise de preoți. Până azi momentul cel mai însămnat rămâne eșirea cu manifestații a arhiepiscopului de Paris din rezidența sa. Iată unele voci de presă:

— »*Gaulois*« publică un articol de d-l *de Mun*, în care descrie încântat eșirea triumfală a arhiepiscopului Richard din reședința sa. Bătrânul metropolit, de 87 ani, era însoțit și de un episcop sufragan Mgr. Gibrier, din Versailles, care i-a adresat apoi o scrisoare publică, în care zice între altele:

»Dușmanii Voștri, cari sunt ai bisericii dușmani, n'au știut să ție măsura în nedreptate; la eludarea brutală a legii ei au adaus nepotrivirea precipitării; n'au respectat nici demnitatea persoanei omenesti, nici drepturile cetățeanului francez, nici caracterul sfințit de arhiepiscop, nici intangibilitatea de cardinal, nici maiestatea bătrânețelor, ei au pus asupra voastră mâinile lor sacrilege. Istoria va fi neimpăcată și rezbunătoare asupra lor. Ea va spune, că acești oameni au fost mai puțin decât oameni, că acești profanatori ai libertății au fost tirani ordinari, că acești rău crescuți au fost în realitate barbari«.

— Toate foile constată importanța eșirii triumfale a Arhiepiscopului Richard.

Gaulois zice: Era o privesc marea, neuitată, care din toți ochii au stors lacrimi și din toate inimile au smuls aclamațiuni.

L'Eclair: Avântul acestui popor, ce-și arată credința, stoarce admirațiunea celor mai sceptici și arată celor ce au întreprins decatoizarea țerii, că de ce rezistență se lovește îndrăzneala fără margini a sectarismului.

Le Figaro: Cardinalul Richard a putut măsura ieri... venerația afectuoasă a catolicilor și respectul unanim, pe care vrednicia persoanei sale îl impune și celor ce sunt departe de a-i împărtăși credința.

Le Marin descriind privesc zice: »Mulți oameni își întorc fața cu lacrimile în ochi«.

Cu adevărat cuvântul s-tului Pavel: »Privesc ne-am făcut îngerilor și oamenilor«.

La Croix publică o corespondență din Constantinopol, în care arată situația nevrednică a clerului gr.-oriental din Turcia față cu puterea de stat și zice, că asemenea ar ajunge și cel francez, dacă n'ar asculta de cuvântul Romei. Corespondentul spune o vorbă bună și pentru frații noștri din Macedonia.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Predicile lui Petru Maior** pe Dumineci și sărbători. Ediție cu lit. latine sub îngrijirea protopopului *Dr. E. Dăianu*. 2 volume de 670 pagini. Broșurate: 6 cor. + 50 fil. porto. *Legate foarte frumos*, în pânză, cu piele la călcăiu, și inscripție aurită: 7 cor. + 50 fil. porto.

— **Căllndarul dela Cluj**, pe 1907. Cu 13 ilustrațiuni! Numai 20 fil. + 3 fil. porto. Se poate căpăta și la tipogr. »Carmen«.

— **Scrisori și inscripții ardeleni și Maramureșene** de *N. Iorga*. Bogat volum de noțte istorice. Prețul 3 cor. 50 fil. Adm. »Răvașul« Cluj, Jókai u. 6.

— **In »Unirea«** din Blaj, nrii 51—52, se remarcă la foiță »Chestii contimporane«, bine tratate de d-l *Niculae Brânzeu*, un tiner de nădejde, care acum intră în arena publică cu arma condeiului. Il salutăm cu frăție.

— Din »**Teologia pastorală**« de Dr. Isid. Marcu canonic, a apărut și vol. II. *Liturgica*. Volumul acesta, foarte bogat și frumos tipărit, de care vom mai vorbi, costă 5 cor. 40. fill Vol. I. 4 cor. Se pot căpăta și la noi. Pentru 10 coroane trimitem franco amândouă volumele.

Poșta Administrațiunei.

— O. D. I. Lăpădat. Belotint. Am primit 6 cor. 40 pe 1906 și 1907.

— D-lui Iosif V... Sinaia. Am primit 5 cor. 80 fil. Mai reștați cu abon. pe anul 1906, — tot atâta. Binevoți a trimite cu o cale și abon. pe 1907.

Registrul publicațiilor în anul 1906.

Primarticoli.

- »Asociațiunea« la Gilău Nr. 24
 Biserica lui Bob de Dr. E. Dăianu 35.
 »Christos a înviat.« 14—5.
 Coroana bisericii. Nr. 9.
 Eminescu despre Greci, Nr. 7-
 Faptă și răsplată (St. Havași) Nr. 22.
 Însămănțarea însoțirilor. Nr. 11.
 La »Sân-Petru«. Nr. 25—6.
 La sate! Nr. 25—6.
 Lenea noastră. Nr. 4.
 Locul bisericii noue. Nr. 1.
 Metropolitul cătră credincioșii din Cluj.
 Nr. 39—40.
 Moravsca Waloska (Românii din Mora-
 via) de Dr. Const. Pavel. Nr. 33—4.
 »Nici un nume altul sub cer...« 8—13.
 Nouă pornire la »Asociațiune«. 37.
 »Orizontul«. Nr. 3.
 Papa și biserica din Cluj. Nr. 20—1.
 Pentru biserică. Nr. 6.
 Pentru școalele noastre, 16.
 Preoți și învățători. Nr. 2.
 »Răvașul« — revistă, 51.
 Salarele învățătoresți. Nr. 50.
 Școala creștină, discurs de Dr. E. Dă-
 ianu. Nr. 43—4.
 Sinodul dela Blaj. Nr. 45—6.
 Sinoadele. Nr. 47—8.
 Statul biserica și școala. Nr. 17.
 Un arhieru cătră învățători (Dr. V.
 Hossu). Nr. 49.
 Un cuvânt arhieresc (Dr. Hossu) 41.
 Un cuvânt cătră deputați. Nr. 27—8.
 Viața Românească. Nr. 12.

Crestături.

- Amintirea lui Bărnăuțiu (3.) Academia română (12.)
 Apostolia presei (27—8.) Armele preotului în veacul al
 XX-lea (4.) Asociațiunea (12.) Autonomia catolică (50.)
 Catedrala din Sibiiu (18—19.) Cea mai veche ico-
 nă (20—21.) Conte Majláth, 14—5. Coșbuc despre
 limba cărților bisericești (17.) Cultură și politică (47—8.)
 Deosebiri mari (11.) Din Bucovina (41—2.) Doi
 orfani români (29.) După treizeci de ani (25—6.)
 »Erdélyi Hírlap« (43—4.) — Expoziția națională (10.)
 Ferrero, marele istoriograf italian (50.) — »Floarea
 Darurilor« (50.)
 George Pop de Băsești (20—21.)
 Intențitorilor de ură confesională (12.)
 Lauda bigotismului (Moldovan Gergely.) (37—8.)
 Maghiarizarea osândită de un Maghiar (Szemere
 M.) (13.) Misiunile populare, 11, 25—6.

Foiața »Răvașului«.

Proză.

- Bunica Savina de A. Melin. Nr. 37—8.
 Cum se lecuște fățărnicia politică de Dr. Cassiu
 Maniu. Nr. 29—30.
 Daruri de Crăciun copiilor săraci.
 Dela noi — sărbătoare, de A. Melin. Nr. 17.
 Dela Sibiiu la Cluj (pe jos) de D. Tomescu.
 Din învățăturile istoriei, de Enea Zefleanu. 22.
 Dintr'un Ziar de S. C. Dan. Nr. 5, 6.
 Dinu Maicii, de Amadeus. Nr. 20—21.
 După alune, schiță de A. Melin. Nr. 33—4.
 Dureri rescolute, de A. Melin. Nr. 41—2.
 Imblătitul, de A. Melin. Nr. 29—30.
 Jalea pădurarului. A. Melin. Nr. 11.
 La Bobotează, de Ioan Ciocărlan. Nr. 2.
 Mănăstirea »Pocrova« dela S. Georzul rom. de
 Dr. E. D. Nr. 35—6.
 Neamul românesc în Bucovina, pagini de N. Iorga.
 Nr. 7—9.
 Neamul rom. în Basarabia, de Iorga, 8, 9.
 O literatură de preoți, de D. Tomescu. Nr. 47—8.
 O pacoste și pricinile ei, de Amadeus. Nr. 31—2.
 Pisma celor răi asupra celor buni, din pred. lui
 P. Maior. Nr. 10.
 Povestea neamului de Florea Cristescu. Nr. 27—8.
 Predicile lui P. Maior, de G. Tulbure. Nr. 18—19.
 Prohod, de A. Melin.
 Puiul, de Ioan Al. Brătescu Voinești. Nr. 3.
 Socialismul și misiunile populare, de Ioan Clintoc
 preot gr.-cat. în Beznea. Nr. 13.
 Scrisori prietenești (Bucovina), de Sever Dan. Nr.
 33—36.

- Naționalitatea în artă (7.) Naționalismul — în ochii
 soviniștilor crimă 16. »Neamul Românesc« (20.) Neorien-
 tarea politică (43.)
 Poesiile lui Goga (1.) Predicile lui P. Maior (6.)
 Reședința episcopescă din Oradea-mare (5.) Ro-
 mânia și Ungaria (12.) Românii cu Românii, 16.
 Școala creștinească (49.) Situația politică (8.) Stânca
 Romei 15—5.
 »Telegraful Român (9.) Tinerimea noastră (18.)
 »Vlădica Sașilor« (43—4.)

Art. secundari.

- Adunarea dela Gilău. Nr. 24.
 Archip Roșca. Nr. 25—6.
 Asociațiunea la Gilău. Nr. 23.
 † Axente Severu (1821—1906.) Nr. 31—2.
 Casa parochială din Cluj de Dr. E. Dăianu. 51.
 Concertul din Bistrița. Nr. 24.
 Concertul din Gherla, de ps. 20—21.
 Conciliul provincial al III. Nr. 47—8.
 Consistor plenar în Oradea-mare Mr. 51.
 Cruciata Polonilor pentru limba maternă. Nr. 43—4.
 Dascălul ca veterinar. Nr. 1—2.
 Dela frați la frați. Din Bucovina, — din Ba-
 sarabia. Nr. 4.
 Doamne la cine ne vom duce? — Din conferen-
 țele episcopului Prohaszka trad. de Dr. E. Dă-
 ianu. Nr. 25—6.
 După o sută de ani de Dr. E. Dăianu. Nr. 49, 51.
 »Elenismos«. Nr. 7.
 »El este Domnul«. Nr. 2—5.
 Episcopul Bob și biserica din Cluj. Nr. 39—40.
 Expoziția din București. Nr. 25—6.
 Filon V. Tat Nr. 33—4.
 Grecii și Românii. Nr. 27—8.
 Grigea preotului față de săraci și bolnavi, de Dr.
 Iuliu Florian, Nr. 14—5
 Împărăția lui D-zeu trad. Dr. E. Dăianu. Nr. 31—36.
 Ioan Petran. Nr. 20—1.
 Lucrul și rugăciunea, 14—5.
 Maiorescu despre Goga. Nr. 18—19.
 Mașina de clocit oue. Nr. 31—2.
 Oameni mari din jurul Clujului. Nr. 23.
 O împărăție nebriuită. Nr. 50.
 Parochia Clujului de Dr. E. Dăianu. Nr. 45—6.
 Prăsirea galițelor. Nr. 39—40.
 Techiul tăbăcarilor. Nr. 31—2.
 Un orfanotrofiu în Blaj. Nr. 27—28.
 Valle di Pompei. Nr. 6.
 Vie împărăția ta, trad. Dr. E. Dăianu. Nr. 38—40.

De peste săptămână.

- Adunarea învățătorilor din protopopiatul Clujului.
 Nr. 47—8.
 Alergile pentru dietă. Nr. 18—19.
 Biserica lui Stroe Belloescu.
 Din Berind. Nr. 23.
 Din Bucium (El. Dr. Bánfi.) Nr. 50.
 Dr. Ios. Siegescu, 29—30.
 Dr. Lueger. Nr. 29—30.
 † Ella. Nr. 25—6.

- Un vis nenorocit A. Melin. Nr. 4.
 Virtutea creștină, de Const. Morariu. Nr. 12.

Poesii.

- Amurg, de Dafin. Nr. 20—1.
 Cărarea vieții, de Al. Aciu. Nr. 18—9.
 Cătră copaci, de Carducci. Trad. St. O. Iosif, 50.
 Celui ce nu mai este de Dafin, 47—8.
 Credință, de Dafin. Nr. 41—2.
 De demult, poezie de Oct. Goga. Nr. 8.
 Demult, de Dafin, 16.
 Dedicatie M. S. Reginei de Oct. Goga. Nr. 25—6.
 Doina de Dafin. Nr. 35—6.
 Gătiți calea Domnului de Dafin. Nr. 13.
 In Munți, de O. Goga. Nr. 35—6.
 Înviere, de Dafin, 14—5.
 Isus, de St. O. Iosif 14—5.
 Isus și paserile, legendă, 16.
 Natura, de Dafin. Nr. 37—8.
 Noapte de Dafin. Nr. 45—6.
 Primăvară, poezie de Dafin. Nr. 18—9.
 Răvaș cătră un prinț, poezie. 5.
 Scrisoare, poezie de Oct. Goga. Nr. 9,
 Străbunii de Dafin. Nr. 25—6.

Ilustrațiuni.

1. Așezăminte de îndreptare în »Valle di Pom-
 pei«. Nr. 6.
 2. Băieți croitori din V. di Pompei. Nr. 13.
 3—4. Biserica cea nouă din Bistra. Nr. 10, 12.
 5. Biserica din Valle di Pompei. Nr. 4.
 6. Biserica lui Bob în Cluj. Nr. 41—2.
 7. † Bota P. Aurel. Nr. 8.
 8. Capela de muzică a elev. din Valle di Pompei. 9.

- Foloasele stupăritului Filiala »Economului« în Lu-
 doș. Nr. 41—2.
 Iubileul preoției lui Dr. A. Bunea. Nr. 47—8.
 La espoziție! Nr. 33—4.
 Melin și Dafin. Nr. 37—8.
 Mormântul lui Traian împăratul. Nr. 11.
 »Răvașul« — lui Goga. Nr. 41—2.
 Serbarea României. Nr. 35—6.
 Sinodul preoțesc. Nr. 13.
 Sfințirea bis. reparat din Cluj, 43—4.
 Sinodul protopopesc Nr. 43—4.
 Simptom al desorientării (Birăuțiu-Burdea.) 43—4.
 Sfințirea bisericii din Gherla — din Timișoara.
 Nr. 47—8.
 »Vatra Luminoasă«. Nr. 39—40.

Răvașul Clujului.

- Adunarea bisericească din 23 Sept. (37.) Bi-
 serica cea nouă (mai în fiecare nr.) Învățătorii
 gr.-cat. din protopopiatul Clujului (18—19.) Miș-
 care literară (13.) Repararea bisericii celei vechi
 (33—50.) Steagul reuniunii femeilor (18.) Tine-
 rimea universitară și binefăcătorii ei (45—6.)

Cărți noue și reviste.

- Călimdarul dela Cluj 1907. Nr. 47—8.
 Convorbiri literare. Nr. 27—8.
 Credința mea, de T. Câmpeanu. Nr. 22.
 »Credințe« de St. O. Iosif, de P. Suci, 14—5.
 »Fet frumoasă« Nr. 7.
 Din psihologia poporului român de D. Drăghi-
 cescu. Nr. 50.
 Istoria ortografiei rom. de Dr. I. Șiegescu Nr. 5.
 »Limba comună și dicționarul nostru«. de G.
 Pascu Nr. 10.
 »Muza Română« din Blaj. Nr. 25—6.
 Nazarenismul, de Dr. Vladimir Dimitrievici. 33.
 Năvăliri barbare, de L. Boleaș, 4.
 Neamul Românesc în Ardeal și Țara ung. 21, 47.
 Păstorul sufletesc Nr. 13.
 Predicile lui P. Maior, 8.
 Problema religioasă, de Dr. Nic. Bălan. Nr. 27—8.
 »Ramuri«. Craiova. Nr. 47—8.
 Revista idealistă, 6.
 Revista politică și literară Blaj. Nr. 35—6.
 Roadele milei creștinești, 5.
 Sămănătorul. Nr. 50.
 Scrisori și inscripții ardeleni și maramureșene de
 N. Iorga vol. II. Nr. 47—8.
 Tutunul, de Dr. Pop. Nr. 47—8.
 »Viața Românească«. Nr. 39—40.

Mai nou.

- Apponyi și Duma. Nr. 29—30.
 Bánffy și Măneaguțiu. Nr. 29—30.
 Din Franca (prigonirea bisericii.) Nr. 50.
 Mișcarea învățătorilor. Nr. 39—40.
 Nou guvern — noue porniri, 14—5.
 Roma și București.
 Un Englez pentru noi. Nr. 37—8.

9. Casa parochială din Cluj, Nr. 43—4.
 10. Casa, în care s'a născut Ioan Petran din
 Gilău. Nr. 33—34.
 11. Casa, în care s'a născut Ioan Oltean din Co-
 jocna. Nr. 23.
 12. Catedrala din Sibiiu, și reșed. metropolitului.
 Nr. 18—9.
 13. Comitetul Reun. fem. rom. gr.-cat. din Zlatna.
 Nr. 25—6.
 14. Copii de ai întemnițaților. Nr. 14.
 15—8. Elevi și eleve din inst. Valle di Pompei.
 Nr. 1, 2, 5, 7.
 19—22. Esposiția gen. română: Vedere generală.
 Nr. 45—6. Turnul lui Tepeș, Nr. 47—8. Hanul
 muntenesc. Nr. 49. Pavilionul regal. Nr. 50.
 23. Lucrul nobilitează. Nr. 17.
 24. Mama lui G. Barițiu. Nr. 29—30.
 25. Mormântul lui S. Bărnăuțiu. Nr. 3.
 26. Petran Ioan, fondatorul de stipendii.
 27. † Radu Ioan, tatăl episcopului. Nr. 24.
 28—9. Sângeorzul românesc: strada principală și bis.
 30. Someșul la Sângeorzul rom. Nr. 37—8.
 31. Stefan Havași Oășanu. Nr. 20—1.
 32. Tat V. Filon, întemeietorul orfanotrofiului.
 Nr. 31—2.
 33. Tatăl lui G. Barițiu. Nr. 27—8.
 34. »Valle di Pompei«. Bartolo Longo și elevii
 sei 14—5.

Cărți din ori ce părți.

- Dela Gherla (18—19.) Dela băi. (Sângeorzul
 românesc) (31—2.) Din Bucium, (16.) Din Reteag
 (33.) Din Sătmar (34.)